

Σκοτεινά κυκλώματα

ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Ο Μάρκος Κρητικός (Χίος, 1968), που σπούδασε τοπογράφος-μηχανικός και εργάστηκε σε τράπεζα, εμφανίστηκε στη λογοτεχνία το 2013 με το αστυνομικό μυθιστόρημα *Απιστία μετά φόνο*, δείχνοντας αφηγηματική δεινότητα και ικανότητα για χιουμοριστική αντιμετώπιση της κοινωνίας. Το πρόσφατο μυθιστόρημά του *Το μπλουζ της πεταλούδας* είναι επίσης αστυνομικό με μαύρο χιούμορ. Ο ήρωας, ο ιδιωτικός ντετέκτιβ Μίλτος Οικονόμου, πρώην αστυνομικός και νυν ιδιοκτήτης γραφείου ερευνών, έχει ειδικευθεί στις εξωσυζυγικές υποθέσεις. Κάποτε κατηγορήθηκε για χρήση οινόπνευματων ποτών εν ώρα υπηρεσίας, τέθηκε σε διαθεσιμότητα και αργότερα αποτάχθηκε από το Σώμα. Η ζωή του είναι μια σειρά από ήττες, με πιο σοβαρές τον φόνο ενός ανήλικου κλέφτη και ένα διαζύγιο. Αυτός λοιπόν, ένα κακέκτυπο του Φίλιπ Μάρλοου, πίνει για να ξεχάσει και συνεργάζεται με μια όμορφη δικηγόρο, τη Ναταλία, η οποία του αναθέτει βρώμικες δουλειές με γενναιοδωρες αμοιβές. Ως βοηθό του έχει κάποιον Βλάση, πρώην μποξέρ που έχει φυλακιστεί για πρόκληση βαριών σωματικών βλαβών. Η υπόθεση που αναλαμβάνει είναι αυτή της

Ο πρωταγωνιστής του νουάρ του **Μάρκου Κρητικού** διεισδύει στα **άδυτα του υποκόσμου** της σημερινής **Αθήνας**

ΜΑΡΚΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ
• **Το μπλουζ της πεταλούδας**
Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2021, σελ. 230, τιμή 14,39 ευρώ

Μελίνας, μιας φοιτήτριας που έχει μπλέξει με κακές παρέες, συχνάζει σε ένα κακόφημο μπαρ και ίσως κινδυνεύει. Η μητέρα της έχει ξαναπαντρευτεί και διευθύνει ξενοδοχείο-ερωτική φωλιά πλουσίων, διαβάζουμε, στη Σαντορίνη. Η παρακολούθηση αρχίζει, ενώ ο ήρωας, που πίνει διαρκώς, απολαμβάνει τις χαρές που του προσφέρει μια πόρνη, η Βαλερί, μισή Ελληνίδα, γεννημένη στο Παρίσι. Η δουλειά του όμως δεν είναι απλή, καθώς οι άνθρωποι της νύχτας που συναντάει δεν είναι άγιοι, τον χτυπάνε και σώζεται από θαύμα. Δεν το βάζει όμως κάτω. Πληροφορείται πως η δικηγόρος, άμεμπτη κατά τα άλλα, έχει αναλάβει την υπεράσπιση εμπόρων ναρκωτικών, δολοφόνων και σωματεμπορών. Κι έπειτα ο Βλάσης χτυπάει έναν μπράβο και του παίρνει μια τσάντα με λεφτά και ναρκωτικά, ενώ κάποιος δολοφονεί τη Βαλερί. Εχοντας μελετήσει τα έργα του *Ρέιμοντ Τσάντλερ*, αλλά κι εκείνα των *Τσαρλς Μπουκόφσκι*, *Τζερόμ Τσάριν*, *Τζιμ Τόμσον*, *Ζαν-Πατρικ Μανσέτ*, *Ζαν Κλοντ Ιζό*, επίσης των *Αλμπέρ Καμί* και *Ερνεστ Χέμινγκγουεϊ*, ο Μάρκος Κρητικός έχει γράψει ένα απολαυστικό μυθιστόρημα με σεξ, ξύλο, δολοφονίες, ούισκι και έναν ολίγον κοιμισμένο σκύλο, τον Φλούδα. Ο ήρωάς του που πίνει αλκοόλ, διαβάζει βιβλία και ονειρεύεται δεν μοιάζει με άλλον ήρωα, είναι δικό του δημιούργημα. Ασφαλώς πρόθεση του συγγραφέα δεν είναι να μας φορτώσει με ένα πτώμα ή περισσότερα –

σύμφωνα με τη γνωστή ρήση του Τσάντλερ –, αλλά να μιλήσει για τη σημερινή Ελλάδα, τη σύγχρονη Αθήνα, μια μεγαλούπολη που δεν βρίσκεται στα καλύτερά της. Από την αρχή της αφήγησης κιόλας μάς ξεναγεί σε μια αλλοτριωμένη πόλη με αστέγους στους κεντρικούς δρόμους, με αλλοδαπούς που απλώνουν την πραμάτεια τους σε κουβέρτες, με μετανάστες στα πεζοδρόμια, αλλά και με ζγκολό πολυτελείας, με προμηθευτές κοκαίνης σε κυρίες της υψηλής κοινωνίας, με εκβιαστές παντρεμένων γυναικών, με μεγαλοδικηγόρους και πληρωμένους δικαστές που αθωώνουν δολοφόνους. Το *Μπλουζ της πεταλούδας* – πεταλούδα είναι ο ευφημισμός για τις γυναίκες της νύχτας – διανθίζεται με σίχους από θλιμμένα τραγούδια, από αναφορές σε επιτυχίες του *Λέοναρντ Κοέν*, της *Τζάνης Τζότλιν*, των *Led Zeppelin*, των *Doors* και άλλων. Οι μελαγχολικές νότες των αφροαμερικανικής προέλευσης μπλουζ συνοδεύουν την αφήγηση σαν μουσική υπόκρουση σε ταινία νουάρ, τυλίγοντας τον συμπαθή αντιήρωα του μυθιστορήματος που παίρνει την εκδίκησή του. Ο προσεκτικός αναγνώστης ίσως παρατηρήσει το *μότο* του βιβλίου, μια φράση του *Φερνάντο Πεσόα* από το *Βιβλίο της ανησυχίας*: «Πέρασε πολύς καιρός από τότε που ήμουν ο εαυτός μου». Ο πορτογάλος ποιητής γράφει επίσης: «Δεν έχω ούτε ελπίδες ούτε νοσταλγίες», κάτι παρόμοιο βεβαίως έχει πει και ο *Νίκος Καζαντζάκης*.